

Załącznik nr 1.1. Cele, kierunki interwencji oraz zadania w obszarze interwencji ochrona klimatu i jakości powietrza

Obszar interwencji	Cel	Kierunek interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny	Ryzyka
Ochrona klimatu i jakości powietrza	Poprawa jakości powietrza, przy zapewnieniu bezpieczeństwa energetycznego w kontekście zmian klimatu	Zarządzanie jakością powietrza w powiecie	1. Opracowanie aktualizacji i monitorowanie programów ograniczania niskiej emisji lub Programów Gospodarki Niskoemisyjnej	Zadanie monitorowane: gminy,	Brak środków finansowych
			2. Prowadzenie monitoringu jakości powietrza (w tym monitoringu uzupełniającego)	Zadanie monitorowane: GIOŚ, gminy	Brak środków finansowych
			3. Uwzględnianie w dokumentach planistycznych (mpzp) zapisów wpływających na ograniczenie emisji zanieczyszczeń	Zadanie monitorowane: gminy	Brak środków finansowych
			4. Edukacja ekologiczna w zakresie jakości powietrza oraz promocja zasad efektywności energetycznej, a także kształtowanie prawidłowych zachowań dotyczących szkodliwości spalania odpadów oraz paliw niskiej jakości w piecach i kotłach indywidualnych	Zadanie własne: Powiat Zadanie monitorowane: gminy, jednostki podległe JST, szkoły, organizacje pozarządowe	Brak środków finansowych
			5. Kontrola przestrzegania zakazu spalania odpadów w piecach domowych	Zadanie monitorowane: gminy	Brak środków finansowych
	Poprawa efektywności energetycznej oraz zmniejszenie emisji zanieczyszczeń z produkcji ciepła		6. Modernizacja, likwidacja lub wymiana konwencjonalnych źródeł ciepła na niskoemisyjne w budynkach mieszkalnych, publicznych i innych	Zadanie własne: Powiat Zadanie monitorowane: gminy, jednostki podległe JST, zarządcy nieruchomości, spółdzielnie i wspólnoty mieszkaniowe, przedsiębiorcy, osoby prywatne	Brak środków finansowych, brak zainteresowania mieszkańców
			7. Tworzenie systemów zachęt i wsparcia dla mieszkańców w celu wymiany i dalszej eksploatacji niskoemisyjnych źródeł ciepła (w szczególności dla mieszkańców zagrożonych ubóstwem energetycznym)	Zadanie monitorowane: producenci gazu i ciepła, gminy	Brak środków finansowych, brak zaangażowania samorządów i podmiotów
			8. Inwentaryzacja źródeł niskiej emisji – ogrzewania lokali mieszkalnych,	Zadanie monitorowane: gminy, zarządcy	Brak środków finansowych, brak

Obszar interwencji	Cel	Kierunek interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny	Ryzyka
			handlowych, usługowych oraz użyteczności publicznej sieci gazowej i ciepłowniczej	nieruchomości, spółdzielnie i wspólnoty mieszkaniowe	zaangażowania samorządów i podmiotów
			9. Wytwarzanie, dystrybucja i promowanie energii elektrycznej i ciepłej pochodzącej ze wszystkich źródeł odnawialnych	Zadanie monitorowane: Powiat, gminy, podmioty prywatne	Brak środków finansowych, brak zaangażowania samorządów i podmiotów
			10. Poprawa efektywności energetycznej (w tym termomodernizacja) w budynkach oraz kompleksowe zarządzanie energią w budynkach publicznych, w tym audyty energetyczne	Zadanie własne: Powiat Zadanie monitorowane: gminy, zarządcy nieruchomości, spółdzielnie i wspólnoty mieszkaniowe	Brak środków finansowych, brak zaangażowania samorządów i podmiotów
		Zmniejszenie emisyjności w transporcie oraz zwiększenie dostępności i atrakcyjności transportu publicznego	11. Budowa i przebudowa dróg gminnych i powiatowych	Zadanie własne: Powiat Zadanie monitorowane: gminy	Brak środków finansowych
			12. Rozwój transportu rowerowego w tym rozbudowa spójnego systemu dróg i ścieżek rowerowych, ciągów pieszo-rowerowych wraz z infrastrukturą towarzyszącą	Zadanie monitorowane: Powiat, gminy	Brak środków finansowych
			13. Opracowanie i wdrażanie planów zrównoważonej mobilności miejskiej	Zadanie monitorowane: gminy	Brak środków finansowych
			14. Dostosowanie floty pojazdów do wymogów odnośnie elektromobilności	Zadanie monitorowane: gminy	Brak środków finansowych, brak zaangażowania samorządów
			15. Poprawa funkcjonowania systemu komunikacji publicznej, m.in. budowa, przebudowa chodników, zatok autobusowych, postojowych, centrów przesiadkowych, węzłów multimodalnych, parkingów P&R itp.	Zadanie własne: Powiat Zadanie monitorowane: gminy	Brak środków finansowych
			16. Czyszczenie powierzchni jezdni w okresach	Zadanie monitorowane:	Brak środków

Obszar interwencji	Cel	Kierunek interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny	Ryzyka
			bezszczowych oraz po okresie zimowym w ciągach ulic głównych	gminy	finansowych
		Ograniczenie emisji zanieczyszczeń ze źródeł przemysłowych oraz energii zawodowej oraz produkcji ciepłą	17. Budowa i modernizacja instalacji przechwytywania zanieczyszczeń powietrza, pochodzących z emisji punktowej	Zadanie monitorowane: podmioty prywatne	Brak środków finansowych, brak zaangażowania podmiotów prywatnych
			18. Modernizacja instalacji technologicznych oraz instalacji spalania paliw do celów technologicznych	Zadanie monitorowane: podmioty prywatne	Brak środków finansowych, brak zaangażowania podmiotów prywatnych

Załącznik nr 1.2. Cele, kierunki interwencji oraz zadania w obszarze interwencji zagrożenia hałasem

Obszar interwencji	Cel	Kierunek interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny	Ryzyka
Zagrożenie hałasem	Poprawa klimatu akustycznego	Zarządzanie jakością klimatu akustycznego	1. Sporządzanie map akustycznych dla terenów, dla których istnieje obowiązek prawny	Zadanie monitorowane: Powiat, Gminy, zarządcy dróg	Brak środków finansowych, brak zaangażowania samorządów
			2. Monitoring hałasu na terenie powiatu	Zadanie monitorowane: GIOŚ	Brak środków finansowych
			3. Stosowanie zasad ochrony przed hałasem oraz uwzględnianie wyników map akustycznych w nowotworzonych planach zagospodarowania przestrzennego	Zadanie monitorowane: Gminy	Brak środków finansowych
			4. Prowadzenie edukacji ekologicznej dot. klimatu akustycznego: w zakresie szkodliwości hałasu oraz promowania ruchu pieszego, jazdy na rowerze i transportu publicznego	Zadanie własne: Powiat i jednostki mu podległe Zadanie monitorowane: Gminy, jednostki podległe JST	Brak środków finansowych, brak zaangażowania samorządów
		Poprawa standardów klimatu akustycznego	5. Stosowanie zabezpieczeń przeciwhałasowych np. ekranów dźwiękochłonnych, przekryć akustycznych,	Zadanie własne: Powiat i jednostki mu podległe	Brak środków finansowych, brak zaangażowania

Obszar interwencji	Cel	Kierunek interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny	Ryzyka
			wałów ziemnych i przekopów) i utrzymywanie nawierzchni w dobrym stanie technicznym	Zadanie monitorowane: Gminy, jednostki podległe JST	samorządów
			6. Wprowadzanie ograniczeń prędkości ruchu na terenach zabudowanych oraz inteligentnego sterowania ruchem	Zadanie własne: Powiat i jednostki mu podległe Zadanie monitorowane: Gminy, jednostki podległe JST	Brak środków finansowych, brak zaangażowania samorządów
			7. Poprawa jakości infrastruktury transportu publicznego	Zadanie monitorowane: Powiat, Gminy, jednostki podległe JST	Brak środków finansowych, brak zaangażowania samorządów
			8. Wprowadzanie ograniczeń wjazdu pojazdów ciężarowych do centrów miast i terenów osiedli mieszkaniowych	Zadanie monitorowane: Powiat, Gminy, jednostki podległe JST	Brak środków finansowych, brak zaangażowania samorządów
			9. Stosowanie nowoczesnych nawierzchni niskohałasowych, w przypadku remontów i przebudów odcinków drogowych	Zadanie własne: Powiat i jednostki mu podległe Zadanie monitorowane: Gminy, jednostki podległe JST	Brak środków finansowych, brak zaangażowania samorządów
			10. Poprawa dostępności komunikacyjnej na terenach wiejskich – uruchomienie połączeń transportu zbiorowego	Zadanie monitorowane: Powiat, Gminy, jednostki podległe JST	Brak środków finansowych, brak zaangażowania samorządów
			11. Wprowadzanie ograniczeń emisji hałasu na obszarach i akwenach cennych przyrodniczo	Zadanie własne: Powiat	Brak środków finansowych, brak zaangażowania samorządów
		Ograniczanie hałasu przemysłowego	12. Stosowanie rozwiązań technicznych ograniczających emisję hałasu w procesach technologicznych (np. obudowy dźwiękochłonne, tłumiki dźwięku, izolacje akustyczne)	Zadanie monitorowane: przedsiębiorcy	Brak środków finansowych, brak zaangażowania samorządów

Załącznik nr 1.3. Cele, kierunki interwencji oraz zadania w obszarze interwencji pola elektromagnetyczne

Obszar interwencji	Cel	Kierunek interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny	Ryzyka
Pola elektromagnetyczne	Ochrona przed polami elektromagnetycznymi	Ograniczanie oddziaływania pól elektromagnetycznych	1. Kontynuacja monitoringu poziomu pól elektromagnetyczny	Zadanie monitorowane: GIOŚ, podmioty zobowiązane do prowadzenia monitoringu	Brak środków finansowych, brak zaangażowania podmiotów
			2. Wprowadzanie do planów zagospodarowania przestrzennego zapisów dot. ochrony przed polami elektromagnetycznymi	Zadanie monitorowane: Gminy	Brak ryzyka
			3. Przyjmowanie zgłoszeń instalacji które emitują pole elektromagnetyczne	Zadanie własne: Powiat	Brak ryzyka

Załącznik nr 1.4. Cele, kierunki interwencji oraz zadania w obszarze interwencji gospodarowanie wodami

Obszar interwencji	Cel	Kierunek interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny	Ryzyka
Gospodarowanie wodami	Osiągnięcie celów środowiskowych dla jednolitych części wód powierzchniowych (JCWP) – rzecznych, jeziornych i jednolitych części wód podziemnych (JCWPd)	Poprawa jakości wód powierzchniowych	1. Realizacja założeń aktualizacji Planu Gospodarowania Wodami na obszarze dorzecza Wisły.	Zadanie monitorowane: RZGW Białystok	Brak środków finansowych
			2. Monitorowanie stanów i chemizmu wód powierzchniowych	Zadanie monitorowane: GIOŚ	Brak środków finansowych
			3. Ustanawianie stref ochronnych dla ujęć wód powierzchniowych	Zadanie monitorowane: ZZ Wód Polskich	Brak środków finansowych, brak zaangażowania samorządów
			4. Ograniczenie zużycia wody w tym w gospodarce komunalnej, przemyśle i rolnictwie (np. recykulacja wody, zamykanie obiegu wody)	Zadanie monitorowane: Gminy, jednostki podległe JST, przedsiębiorcy, rolnicy	Brak środków finansowych, brak zaangażowania samorządów,

Obszar interwencji	Cel	Kierunek interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny	Ryzyka
					przedsiębiorców rolników
			5. Ograniczenie wpływu rolnictwa na wody poprzez wdrażanie: „Programu działań mających na celu zmniejszenie zanieczyszczenia wód azotanami pochodzenia rolniczego”, kodeksu dobrych praktyk rolniczych, wspieranie i edukację w zakresie rozwoju rolnictwa ekologicznego (ograniczenie spływu azotu ze źródeł rolniczych)	Zadanie monitorowane: Gminy, ODR, przedsiębiorcy, rolnicy	Brak środków finansowych, brak zaangażowania samorządów, przedsiębiorców rolników
			6. Prowadzenie kontroli przestrzegania przez podmioty warunków wprowadzania ścieków do wód lub do ziemi	Zadanie monitorowane: WIOŚ, Powiat, RZGW w Białymstoku	Brak środków finansowych
			7. Ochrona stref brzegowych jezior – tworzenie stref wolnych od zabudowy nad brzegami zbiorników oraz ochrona i odtwarzanie roślinności przybrzeżnej	Zadanie monitorowane: właściciele i użytkownicy gruntów, rolnicy, gminy	Brak środków finansowych, brak zaangażowania podmiotów przedsiębiorców rolników
			8. Prowadzenie zrównoważonej gospodarki rybackiej sprzyjającej utrzymaniu równowagi ekologicznej wód	Zadanie monitorowane: użytkownicy rybaccy	Brak środków finansowych, brak zaangażowania podmiotów
			9. Rekultywacja zanieczyszczonych zbiorników wód powierzchniowych	Zadanie monitorowane: właściciele i zarządzający wodnymi	Brak środków finansowych, brak zaangażowania podmiotów przedsiębiorców
		Ochrona zasobów i jakości wód podziemnych	10. Ustanawianie stref ochronnych ujęć wód podziemnych	Zadanie monitorowane: ZZ Wód Polskich	Brak ryzyka
			11. Monitorowanie stanów i chemizmu wód podziemnych	Zadanie monitorowane: PIG-PIB	Brak środków finansowych
			12. Wyposażanie gospodarstw rolnych w zbiorniki na gnojownicę i płyty obornikowe oraz stosowanie dobrych praktyk rolniczych	Zadanie monitorowane: rolnicy	Brak środków finansowych, brak zaangażowania rolników
			13. Edukacja w zakresie stosowania zasad	Zadanie monitorowane:	Brak środków

Obszar interwencji	Cel	Kierunek interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny	Ryzyka	
	Ochrona przed niedoborami wody i powodziami poprzez zwiększenie zasobów dyspozycyjnych wodnych i zmniejszenie ryzyka powodziowego		dobrych praktyk rolniczych oraz informowane o skutkach niewłaściwego postępowania z nawozami w gospodarstwach rolnych	ODR	finansowych	
			14. Ustanowienie obszarów ochronnych zbiorników wód podziemnych (GZWP)	Zadanie monitorowane: RZGW w Białymstoku	Brak zagrożenia	
		Przeciwdziałanie suszy	15. Realizacja założeń <i>Planu przeciwdziałania skutkom suszy (na lata 2022-2027)</i>	Zadanie monitorowane: RZGW w Białymstoku, gminy, użytkownicy gruntów leśnych, właściciele urządzeń melioracyjnych, rolnicy	Brak środków finansowych, brak zaangażowania podmiotów	
			16. Promowanie katalogu działań i zadań służących minimalizowaniu następstw suszy (np. zbieranie deszczówki, łąki kwietne zamiast trawników, zwiększanie powierzchni terenów zielonych w miastach i na wsi, wprowadzania i utrzymania zadrzewień śródpolnych i przydrożnych)	Zadanie monitorowane: Powiat, RZGW w Białymstoku, gminy i jednostki podległe JST	Brak środków finansowych, brak zaangażowania jednostek	
			17. Przeciwdziałanie skutkom suszy oraz ulewnych deszczy na obszarach zurbanizowanych poprzez zastosowanie zielonej i niebieskiej infrastruktury	Zadanie monitorowane: PGW Wody Polskie, Gminy, zarządcy nieruchomości	Brak środków finansowych, brak zaangażowania jednostek	
			Zapewnienie bezpieczeństwa powodziowego	18. Realizacja działań wskazanych w <i>Programach Zarządzania Ryzykiem Powodziowym na obszarze dorzeczy na lata 2022-2027</i>	Zadanie monitorowane: Powiat, RZGW w Białymstoku, gminy	Brak środków finansowych, brak zaangażowania jednostek
				19. Modernizacja i budowa infrastruktury technicznej i przeciwpowodziowej na rzekach	Zadanie monitorowane: RZGW w Białymstoku	Brak środków finansowych, brak zaangażowania jednostek
				20. Budowa, rozbudowa, modernizacja zbiorników przeciwpowodziowych, w tym suchych zbiorników powodziowych oraz zwiększenie retencji korytowej rzek	Zadanie monitorowane: RZGW w Białymstoku, Gminy	Brak środków finansowych, brak zaangażowania jednostek
				21. Działania Inwestycyjne i utrzymaniowe związane z melioracjami wodnymi	Zadanie monitorowane: RZGW w Białymstoku, Gminy	Brak środków finansowych, brak zaangażowania

Obszar interwencji	Cel	Kierunek interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny	Ryzyka
					jednostek
			22. Uwzględnianie w dokumentach planistycznych map zagrożenia powodziowego, obszarów szczególnego zagrożenia powodzią oraz terenów zagrożonych podtopieniami	Zadanie monitorowane: Gminy	Brak środków finansowych, brak zaangażowania jednostek
			23. Poprawa technicznego wyposażenia straży pożarnej w zakresie ochrony przeciwpowodziowej	Zadanie monitorowane: Powiat, Gminy	Brak środków finansowych, brak zaangażowania jednostek
		Zwiększenie zdolności środowiska do gromadzenia i przetrzymywania zasobów wodnych	24. Zwiększenie retencji na terenie posesji przy budynkach jednorodzinnych oraz wykorzystywanie zgromadzonej wody opadowej i roztopowej	Zadanie monitorowane: Gminy jednostki podległe JST, osoby prywatne	Brak środków finansowych, brak zaangażowania jednostek
			25. Budowa, rozbudowa, modernizacja zbiorników retencyjnych	Zadanie monitorowane: PGW Wody Polskie, Gminy	Brak środków finansowych, brak zaangażowania jednostek
			26. Rozwój form małej retencji wodnej, w tym budowa lub modernizacja urządzeń wodnych małej retencji	Zadanie monitorowane: Gminy i jednostki podległe JST, osoby prywatne, przedsiębiorcy	Brak środków finansowych, brak zaangażowania jednostek
			27. Prowadzenie działań edukacyjnych propagujących mikroinstalacje do gromadzenia i przetrzymywania wody	Zadanie własne: Powiat Zadanie monitorowane: Gminy i jednostki podległe JST	Brak środków finansowych, brak zaangażowania jednostek

Załącznik nr 1.5. Cele, kierunki interwencji oraz zadania w obszarze interwencji gospodarka wodno-ściekowa

Obszar interwencji	Cel	Kierunek interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny	Ryzyka
Gospodarka wodno-ściekowa	Prowadzenie racjonalnej gospodarki wodno-ściekowej	Poprawa funkcjonowania systemu gospodarki wodno-ściekowej	1. Rozbudowa i modernizacja sieci wodociągowej	Zadanie monitorowane: Gminy, jednostki podległe JST	Brak środków finansowych
			2. Rozbudowa i modernizacja ujęć wody i stacji uzdatniania wody	Zadanie monitorowane: Gminy, jednostki	Brak środków finansowych

Obszar interwencji	Cel	Kierunek interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny	Ryzyka
				podległe JST	
			3. Rozbudowa i modernizacja sieci kanalizacyjnej, w tym rozbudowa sieci kanalizacji deszczowej– dotacje dla osób fizycznych na budowę przydomowych oczyszczalni ścieków	Zadanie własne: Powiat Zadanie monitorowane: Gminy i jednostki podległe JST	Brak środków finansowych
			4. Wsparcie budowy przydomowych oczyszczalni ścieków na terenach, dla których budowa sieci kanalizacyjnej jest nieuzasadniona ekonomicznie lub technicznie	Zadanie monitorowane: Gminy, jednostki podległe JST	Brak środków finansowych
			5. Modernizacja urządzeń służących do oczyszczania ścieków komunalnych i zagospodarowywania osadów ściekowych	Zadanie monitorowane: Gminy, jednostki podległe JST	Brak środków finansowych
			6. Prowadzenie ewidencji zbiorników bezodpływowych oraz przydomowych oczyszczalni ścieków oraz kontrola szczelności tych zbiorników	Zadanie monitorowane: Gminy, jednostki podległe JST	Brak środków finansowych
		Ograniczenie zużycia wody oraz ochrona zasobów wód podziemnych	7. Ograniczanie ilości zużywanej wody poprzez zamykanie obiegów wody oraz recykulację wody w zakładach przemysłowych	Zadanie monitorowane: przedsiębiorcy	Brak środków finansowych, brak zaangażowania przedsiębiorców
			8. Identyfikacja alternatywnych miejsc poboru wody do spożycia	Zadanie monitorowane: Gminy, jednostki podległe JST,	Brak środków finansowych

Załącznik nr 1.6. Cele, kierunki interwencji oraz zadania w obszarze interwencji zasoby geologiczne

Obszar interwencji	Cel	Kierunek interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny	Ryzyka
Zasoby geologiczne	Racjonalne gospodarowanie zasobami geologicznymi	Kontrola i monitoring eksploatacji kopalin	1. Wydawanie koncesji na wydobywanie kopalin ze złóż oraz kontrola realizacji ich warunków	Zadanie własne: Powiat	Brak środków finansowych
			2. Zapobieganie nielegalnej eksploatacji kopalin	Zadanie monitorowane: Gminy	Brak ryzyka
	Ochrona i zrównoważona	3. Ograniczenie presji wywieranej na	Zadanie monitorowane:	Brak środków	

Obszar interwencji	Cel	Kierunek interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny	Ryzyka
		eksploatacja kopalin	środowisko podczas prowadzenia prac rozpoznawczych, eksploatacyjnych i przetwórstwa kopalin poprzez korzystanie z najnowocześniejszych technik	Gminy, przedsiębiorcy	finansowych, brak zaangażowani przedsiębiorców
			4. Zrównoważona eksploatacja złóż torfu ze szczególnym uwzględnieniem warunków hydrologicznych oraz przyrodniczych w zasięgu oddziaływania wydobycia	Zadanie monitorowane: Gminy, przedsiębiorcy	Brak środków finansowych, brak zaangażowania przedsiębiorców
			5. Rekultywacja terenów po wydobyciu kopalin	Zadanie monitorowane: Powiat, Gminy, przedsiębiorcy,	Brak środków finansowych, brak zaangażowania przedsiębiorców

Załącznik nr 1.7. Cele, kierunki interwencji oraz zadania w obszarze interwencji gleby

Obszar interwencji	Cel	Kierunek interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny	Ryzyka
Gleby	Ochrona gleb przed negatywnym oddziaływaniem antropogenicznym, erozją oraz niekorzystny zmianami klimatu	Zachowanie funkcji środowiskowych i gospodarczych gleb	1. Promocja rolnictwa ekologicznego i integrowanego oraz dobrych praktyk rolniczych, a także edukacja w zakresie prośrodowiskowych metod produkcji rolnej	Zadanie monitorowane: ODR, ARIMR, KOWR	Brak środków finansowych,
			2. Promocja pakietów rolnośrodowiskowo klimatycznych	Zadanie monitorowane: ODR, ARIMR, KOWR	Brak środków finansowych
			3. Realizacja zadań wskazanych w pakietach rolnośrodowiskowo -klimatycznych	Zadanie monitorowane: właściciele gruntów	Brak środków finansowych, brak zaangażowania właścicieli gruntów
			4. Wprowadzanie do dokumentów planistycznych zapisów dotyczących ochrony gleb o najwyższych walorach produkcyjnych	Zadanie monitorowane: Gminy	Brak środków finansowych
			5. Systematyczne poszerzanie monitoringu gleb użytkowanych rolniczo oraz na	Zadanie monitorowane: IUNG, GIOŚ, OSCHR,	Brak środków finansowych

Obszar interwencji	Cel	Kierunek interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny	Ryzyka
			terenach zurbanizowanych	Gminy	
			6. Przeciwdziałanie zasklepieniu gleb przez stosowanie odpowiednich rozwiązań przy planowaniu Inwestycji (np. powierzchni półprzepuszczalnych), a także zapewnienie odpowiednich powierzchni biologicznie	Zadanie monitorowane: Gminy i jednostki podległe JST	Brak środków finansowych
			7. Zachowywanie zadrzewień śródpolnych, krzewów, oczek wodnych oraz terenów zielonych w celu przeciwdziałania erozji wodnej i wietrznej	Zadanie monitorowane: Gminy, właściciele gruntów	Brak środków finansowych , brak zaangażowania właścicieli gruntów
		Rekultywacja oraz remediacja gleb	8. Remediacja gleb na terenach, na których stwierdzono zanieczyszczenia w powierzchni ziemi	Zadanie monitorowane: właściciele gruntów, RDOŚ w Olsztynie	Brak środków finansowych , brak zaangażowania właścicieli gruntów
			9. Rekultywacja gruntów zdegradowanych i zdewastowanych, w kierunku rolnym, leśnym lub innym	Zadanie monitorowane: Powiat, Gminy i jednostki podległe JST, właściciele gruntów	Brak środków finansowych, brak zaangażowania właścicieli gruntów
		Ochrona przed osuwiskami oraz monitoring	10. Monitoring terenów osuwiskowych	Zadanie własne: Powiat Zadanie monitorowane: PIG	Brak środków finansowych
			11. Zabezpieczanie istniejących osuwisk z uwzględnieniem walorów przyrodniczych i krajobrazowych	Zadanie monitorowane: właściciele gruntów	Brak środków finansowych, brak zaangażowania właścicieli gruntów
			12. Uwzględnianie osuwisk oraz obszarów narażonych na ruchy masowe w aktualizowanych dokumentach planistycznych	Zadanie monitorowane: Gminy	Brak środków finansowych

Załącznik nr 1.8 Cele, kierunki interwencji oraz zadania w obszarze interwencji gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów

Obszar interwencji	Cel	Kierunek interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny	Ryzyka
Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów	Gospodarowanie odpadami zgodnie z hierarchią sposobów postępowania z odpadami, uwzględniając zrównoważony rozwój	Gospodarka odpadami zawierającymi azbest	1. Sukcesywne usuwanie wyrobów zawierających azbest	Zadanie monitorowane: Gminy, jednostki podległe JST, osoby prywatne, przedsiębiorcy	Brak środków finansowych, brak zaangażowania podmiotów
			2. Prowadzenie i aktualizacja rejestru wyrobów zawierających azbest	Zadanie monitorowane: Gminy	Brak środków finansowych
		Zapobieganie powstawaniu odpadów	3. Rozwój gospodarki obiegu zamkniętego (cyrkularnej) w województwie, w tym tworzenie i utrzymanie punktów napraw i ponownego użycia produktów lub części produktów niebędących odpadami	Zadanie monitorowane: Gminy	Brak środków finansowych
			4. Działania ukierunkowane na niemarnowanie żywności	Zadanie monitorowane: Gminy, jednostki podległe JST, osoby prywatne, przedsiębiorcy	Brak środków finansowych
			5. Działania edukacyjne w zakresie zapobiegania powstawaniu odpadów oraz właściwego postępowania z odpadami (w tym odpadami żywności i innymi odpadami ulegającymi biodegradacji)	Zadanie monitorowane: Gminy, jednostki podległe JST	Brak środków finansowych
		Doskonalenie systemu gospodarowania odpadami	6. Zagospodarowanie odpadów zgodnie z hierarchią sposobów postępowania z odpadami	Zadanie monitorowane: Gminy	Brak środków finansowych
			7. Likwidacja „dzikich wysypisk” odpadów	Zadanie monitorowane: Gminy	Brak środków finansowych
			8. Osiągnięcie poziomu recyklingu i przygotowania do ponownego użycia odpadów komunalnych z wyłączeniem odpadów budowlanych i rozbiórkowych w wysokości minimum 50% masy wytworzonych odpadów komunalnych w 2020 r. oraz 55% w 2025 r. i 60% w 2030 r.	Zadanie monitorowane: Gminy	Brak środków finansowych

Obszar interwencji	Cel	Kierunek interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny	Ryzyka
			9. Zapobieganie powstawaniu i ograniczenie strat przy pożarach w miejscach gromadzenia odpadów palnych poprzez uzgadnianie warunków ochrony przeciwpożarowej oraz kontrolę tych miejsc	Zadanie monitorowane: KPPSP	Brak środków finansowych

Załącznik nr 1.9. Cele, kierunki interwencji oraz zadania w obszarze interwencji zasoby przyrodnicze

Obszar interwencji	Cel	Kierunek interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny	Ryzyka
Zasoby przyrodnicze	Ochrona różnorodności biologicznej oraz krajobrazowej	Zarządzanie zasobami przyrody i krajobrazu	1. Zapewnienie właściwej ochrony różnorodności biologicznej oraz walorów krajobrazowych w planowaniu przestrzennym, ze szczególnym uwzględnieniem korytarzy ekologicznych poprzez adekwatne zapisy w planach zagospodarowania przestrzennego lub/i decyzjach o warunkach zabudowy.	Zadanie monitorowane: Gminy	Brak środków finansowych
			2. Określenie pojemności turystycznej dla obszarów cennych przyrodniczo	Zadanie monitorowane: Gminy, dyrekcje parków krajobrazowych, PGL LP, RDOŚ w Olsztynie, Gminy Powiat	Brak środków finansowych
			3. Ukierunkowanie ruchu turystycznego na obszarach cennych przyrodniczo z uwzględnieniem ich pojemności turystycznej oraz budowa i modernizacja obiektów infrastruktury turystycznej	Zadanie monitorowane: Gminy, dyrekcje parków krajobrazowych, PGL LP, RDOŚ w Olsztynie, Gminy, Powiat	Brak środków finansowych
			4. Inwentaryzacja zasobów przyrodniczych, a także prowadzenie i aktualizacja baz danych informacji o zasobach przyrodniczych	Zadanie monitorowane: Gminy, dyrekcje parków krajobrazowych, PGL LP, RDOŚ w Olsztynie, gminy, Powiat	Brak środków finansowych
			5. Obejmowanie prawną ochroną obszarów	Zadanie monitorowane:	Brak środków

Obszar interwencji	Cel	Kierunek interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny	Ryzyka
			o wysokich walorach przyrodniczych i krajobrazowych	Ministerstwo Środowiska, RDOŚ w Olsztynie, Gminy	finansowych
			6. Weryfikacja granic, celów i przedmiotów ochrony w powołanych formach ochrony przyrody	Zadanie monitorowane: Ministerstwo Środowiska, RDOŚ w Olsztynie, Gminy, parki krajobrazowe	Brak środków finansowych
			7. Monitoring obszarów chronionych oraz siedlisk przyrodniczych i gatunków	Zadanie monitorowane: dyrekcje parków krajobrazowych, PGL LP, RDOŚ w Olsztynie, Gminy, Powiat, GIOŚ, jednostki badawcze, organizacje pozarządowe	Brak środków finansowych
		Zachowanie lub przywrócenie właściwego stanu siedlisk i gatunków	8. Identyfikacja miejsc występowania oraz eliminacja gatunków inwazyjnych obcego pochodzenia	Zadanie monitorowane: dyrekcje parków krajobrazowych, PGL LP, RDOŚ w Olsztynie, Gminy, organizacje pozarządowe, właściciele i zarządcy nieruchomości	Brak środków finansowych
			9. Poprawa stanu siedlisk i gatunków - wdrażanie działań ochronnych	Zadanie monitorowane: dyrekcje parków krajobrazowych, PGL LP, RDOŚ w Olsztynie, gminy, organizacje pozarządowe, właściciele i zarządcy nieruchomości	Brak środków finansowych
			10. Budowa platform gniazdowych dla bociana białego (<i>Ciconia ciconia</i>)	Zadanie monitorowane: dyrekcje parków krajobrazowych, RDOŚ w Olsztynie, Gminy, organizacje pozarządowe, właściciele i zarządcy nieruchomości	Brak środków finansowych
			11. Działania zwiększające retencję oraz wspierające zachowanie naturalnych warunków hydrologicznych na terenach podmokłych, w dolinach rzek oraz w	Zadanie monitorowane: dyrekcje parków krajobrazowych, PGL LP, RDOŚ w Olsztynie, Gminy,	Brak środków finansowych

Obszar interwencji	Cel	Kierunek interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny	Ryzyka
			jeziorach	organizacje pozarządowe, właściciele i zarządcy nieruchomości	
		Ochrona oraz tworzenie zieleni na terenach zabudowanych	12. Tworzenie oraz modernizacja terenów zieleni, prace arborystyczne oraz konserwacja pomników przyrody	Zadanie monitorowane: gminy, zarządcy nieruchomości	Brak środków finansowych
			13. Uwzględnienie w dokumentach planistycznych zachowania i powiększania terenów zielonych na obszarach zurbanizowanych	Zadanie monitorowane: Gminy,	Brak środków finansowych
		Ochrona walorów przyrodniczych i krajobrazowych terenów wiejskich	14. Zachowanie unikalnych form krajobrazu wiejskiego i kulturowego Warmii i Mazur w dokumentach planistycznych	Zadanie monitorowane: Gminy	Brak środków finansowych
			15. Zachowanie zadrzewień i zakrzewień śródpolnych	Zadanie monitorowane: Gminy, zarządcy nieruchomości	Brak środków finansowych
			16. Zachowanie alei przydrożnych drzew	Zadanie monitorowane: gminy, właściciele gruntów, parki krajobrazowe	Brak środków finansowych
			17. Nasadzenia drzew przy ulicach i drogach	Zadanie własne: Powiat Zadanie monitorowane: Gminy, jednostki podległe JST	Brak środków finansowych
		Działania z zakresu pogłębiania i udostępniania wiedzy o zasobach przyrodniczych i walorach krajobrazowych	18. Rozbudowa zaplecza dydaktycznego oraz infrastruktury służącej edukacji ekologicznej oraz ochronie walorów przyrodniczych i krajobrazowych	Zadanie monitorowane: dyrekcje parków krajobrazowych, PGL LP, RDOŚ w Olsztynie, Gminy, organizacje pozarządowe	Brak środków finansowych
			19. Prowadzenie działań o charakterze edukacyjnym i informacyjnym w zakresie ochrony przyrody	Zadanie monitorowane: dyrekcje parków krajobrazowych, PGL LP, RDOŚ w Olsztynie, Gminy, organizacje pozarządowe, placówki szkolne i przedszkolne	Brak środków finansowych
		Prowadzenie trwale zrównoważonej	Racjonalne użytkowanie zasobów leśnych	20. Opracowanie uproszczonych planów urzędzenia lasu oraz inwentaryzacji	Zadanie własne: Powiat

Obszar interwencji	Cel	Kierunek interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny	Ryzyka
	gospodarki leśnej		stanu lasów dla lasów niestanowiących własności Skarbu Państwa		
			21. Uwzględnianie w planach urzędzenia lasu przebudowy drzewostanów monokulturowych, które są niezgodne z siedliskiem	Zadanie monitorowane: PGL LP, Powiat, Gminy, właściciele lasów prywatnych	Brak środków finansowych
			22. Monitoring lasów oraz badania reakcji drzewostanów na zmiany klimatyczne	Zadanie monitorowane: PGL LP, GIOŚ, IBL, jednostki naukowobadawcze	Brak środków finansowych
			23. Realizacja działań zwiększających retencję na obszarach leśnych	Zadanie monitorowane: PGL LP, właściciele lasów	Brak środków finansowych
			24. Inwestycje związane z ochroną przeciwpożarową lasu, m.in. rozwój systemów monitorowania zagrożenia pożarowego oraz infrastruktury przeciwpożarowej	Zadanie monitorowane: PGL LP, Gminy	Brak środków finansowych
			25. Zapobieganie powstawaniu i ograniczenie strat przy pożarach lasów poprzez utrzymanie dojazdów pożarowych i źródeł wody do celów przeciwpożarowych	Zadanie monitorowane: Komendanci Powiatowi PSP, Warmińsko- Mazurski Komendant Wojewódzki PSP, Powiat, właściciele lasów prywatnych	Brak środków finansowych
			26. Uporządkowanie ewidencji gruntów zalesionych oraz zmiana klasyfikacji gruntów nieruchomości, objętych naturalną sukcesją leśną	Zadanie monitorowane: Powiat, Gminy	Brak środków finansowych
	Zwiększanie lesistości	Zwiększenie lesistości	27. Zalesianie gruntów z uwzględnieniem warunków siedliskowych i potrzeb różnorodności biologicznej	Zadanie monitorowane: właściciele gruntów, PGL LP	Brak środków finansowych
		28. Zmiana klasyfikacji gruntów zalesionych oraz na których postępuje sukcesja	Zadanie monitorowane: Starostwo Powiatowe	Brak środków finansowych	

Obszar interwencji	Cel	Kierunek interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny	Ryzyka
			naturalna	właściciele gruntów, PGL LP	
			29. Promowanie zalesień jako alternatywnego sposobu zagospodarowania nieużytków i gruntów nieprzydatnych rolniczo	Zadanie monitorowane: ARiMR, ODR	Brak środków finansowych, brak zainteresowania właścicieli gruntów

Załącznik nr 1.10. Cele, kierunki interwencji oraz zadania w obszarze interwencji zagrożenia poważnymi awariami

Obszar interwencji	Cel	Kierunek interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny	Ryzyka
Zagrożenia poważnymi awariami	Ograniczenie ryzyka wystąpienia poważnych awarii oraz minimalizacja ich skutków	Zmniejszenie zagrożenia oraz minimalizacja skutków w przypadku wystąpienia awarii	1. Sporządzanie zewnętrznych planów operacyjno ratowniczych	Zadanie monitorowane: PPSP	Brak środków finansowych
			2. Badanie przyczyn oraz usuwanie skutków poważnych awarii przemysłowych	Zadanie monitorowane: sprawcy awarii, PPSP, WIOŚ w Olsztynie	Brak środków finansowych
			3. Poprawa technicznego wyposażenia OSP	Zadanie monitorowane: Gminy, Powiat	Brak środków finansowych
			4. Opiniowanie nowych podmiotów, tj. zakładów o dużym i zwiększonym ryzyku wystąpienia poważnych awarii oraz innych zakładów mogących stwarzać ryzyko wystąpienia poważnych awarii	Zadanie monitorowane: PPSP	Brak środków finansowych
		Wykreowanie właściwych zachowań społeczeństwa w sytuacji wystąpienia zagrożeń środowiska z tytułu awarii przemysłowych	5. Edukacja w zakresie właściwych zachowań w sytuacjach zagrożenia wśród mieszkańców	Zadanie monitorowane: Powiat, Gminy, służby interwencyjne, WIOŚ w Olsztynie, Wojewódzki Zespół Zarządzania Kryzysowego	Brak środków finansowych